

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ioachimi Langii colloquia Latina

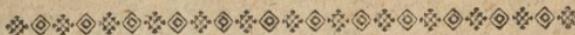
Lange, Johann Joachim

Halaes Saxonum, 1786

Decvria qvarta de re scholastica pomeridiana. Andreas et Christophorvs

[urn:nbn:de:bsz:31-264123](#)

iubet? I. Ut pueri surgant de mensa primi.
 T. Præstat sedere, quam ante preces discurrere.
 I. Datur tertium, seu res in medio posita. T.
 Quænam illa est? I. Ministrare mensæ, aut
 parentibus, aliisque honestioribus conuiuis ad-
 huc prandientibus. T. Bene mones: surgam,
 ministrabo. I. Sed moribus ad honestatem com-
 positis, et animo, qui se digne parat ad preces.



DECVRIA QVARTA
 DE
R E S C H O L A S T I C A
 POMERIDIANA.

ANDREAS et CHRISTOPHORVS.

COLLOQVIVM

I de sc̄riptione.

A. Eamus in scholam, Christophore. **C.** Non-
 dum est tempus discendi. **A.** Ergo nec
 ludendi: veni! pædagogus vocat. **C.** En! ad-
 sum, iturus tecum et scripturus, sed tuo calamo.
A. Habeo tantum vnicum. **C.** O me obliuo-
 sum, qui non solum pennam, sed etiam chartam
 oblitus sum! **A.** bono esto animo: chartam
 tibi commodabo, nec deerit, qui commonet ca-
 lamum. **C.** Agnosco amorem tuum, Andrea,
 grato animo. **A.** Sed caue, ne posthac quidquam
 rerum tuarum obliuiscaris. **C.** Cauebo.

II aliud eiusdem argumenti.

C. Iqannes dedit mihi pennam matuam, sed
 quæ respergit chartam atramento. **A.** Porridge
 mihi

mihi illam, mutabo eius cuspidem aut crenam scalpelo, nisi huius acies fuerit obtusa. C. Aptā nunc esset scribendo, nisi cuspidem haberet nimis tenuem. A. Porrige eam iterū, mox fiet crassior. C. Hem! facta est duriuscula et nimis crassa. A. Augebo crenam et cuspidem acuam ad minutas litteras.

III aliud eiusdem argumenti.

A. Vbi emisti chartam tuam, Christophore, chartam nullius pretii? C. Tua non est melior. A. Est sane: non etiam perfuit, sicut tua, quae ferre omnes litteras transmittit, instar emporeticæ, seu bibulæ. C. Sic imposuit mihi Sempronius, mercator. A. Aut potius chartarius seu chartarum confector mercatori. C. Certe pœnit me emtionis meæ, qui non vnam atque alteram plagulam, sed integrum emi scapum seu codicem, viginti quatuor plagulas continentem.

IV aliud eiusdem argumenti.

A. Vbi est regula tua, Christophore? C. Non amplius scribo ad regulam. A. Ergo eam mihi da mutuam. C. Dabo, si mihi dederis parum atramenti. A. Ipse habes atramentum. C. Habeo quidem, sed est decolor, imo nimis spissum. A. Si spissum est, illud aqua dilue, dilutum penna misce. C. Factum est. A. Nunc litteras pingit mente ac eleganter. C. Malo vti atramento scriptorio, seu litterario, quam futorio. A. Caue, ne subuertas thecam arenarium, aut atramentum, nec amittas thecam calamariam.

V de recitatione lectionis.

C. Recita lectionem tuam, Andrea. A. Non dum eam teneo. C. Ergo eam disce; quid cef-

C 3

fas?

fas? mox enim recitanda erit, et quidem memoriter. A. Memoria mea admodum debilis est, et recusat lecta retinere. C. Erras: nam culpa non est in memoria, sed in animo tuo, qui piger est. A. Tu vero, Christophe, quomodo comprehendis ea memoriter, quae legis? C. Subinde me excito ad discendi ardorem, et sine villa defatigatione aut tædio lego, quæ mihi demandata sunt, totiesque attente relego, donec pensum meum sine hæsitatione recitare possum.

VII de recitatione.

A. *Repetitio est mater studiorum.* C. Quis ita dixit? A. Pater meus. C. Num etiam pater te docet domi? A. Utique: præcipue me excitat ad repetitionem eorum, quæ in schola audiui, legi et didici. C. Siccine tibi commendat repetitionem ista sententia, quam proferebas? A. Omnino ita est. C. Iam intelligo mentem tuam. A. Nisi ego domi repetiuisssem ea, quæ heri didici, iam me præceptor deprehenderet imparatum, sicut te. C. Metuo fane, ne vapulem.

VIII de disciplina.

C. Vapulaui, Andrea: utinam nulla esset disciplina! A. Iure castigatus es: nam qui non curat verba, verbera accipit non immerito. Certe sine disciplina nemo recte discit: vnde nomen forsitan habet a discendo. C. Bene mones, discam et bene me geram, ne cogar manum, aut nates (sit venia verbo, ferulæ subiicere, aut asini (qui pigrorum socius est) simulacrum sustinere, seu portare. A. Prudenter ages.

VIII de

VIII de silentio.

A. Heus! Christophore, rem tibi narrabo lepidam. C. Mitte me, garrule! præceptor nobis imposuit silentium. A. Non ignoro: nee clamabimus, neque clara voce loquemur, sed admodum submissa. C. Nec submissæ garriendum est. A. Quis audit? nemo. C. Erras, Deus audit, qui vbique præsens est. A. Silebimus!

IX de præceptoris absentia.

A. Præceptor euocatus est: ludamus, condiscipuli! C. Tace, ludio! sin minus, ludetur in tergo tuo. A. Ecce delatorem! siccine omnia deferenda sunt ad præceptorem? C. Omnino: is enim vestri obseruationem mihi iniunxit. A. Tibine? quid te curamus? C. Ergo vos virga curabit, mentemque vestram male sanam sanabit: Quid? quod statim aderit præceptor. Interea vero Deum habes præsentissimum.

X de testimonio diligentiae.

A. Heri non accepi merendam. C. Quæ erat causa? A. Negatum diligentiae testimonium. C. Cur illud tibi negauerat præceptor? A. Quia in studiis hand fueram diligens. C. Defectus diligentiae iusta est cauſa merendæ negandæ. A. Id expertus sum damno meo. C. Sic, quæ nocent, docent; et qui nihil meretur, nullam accipit merendam.